

RIJEČ UREDNIŠTVA

VRIJEDI LI ZAKON O ŠUMAMA ZA SVE VLASNIKE ŠUMA?

Šumama se gospodari prema osnovi i programu gospodarenja za pojedinu gospodarsku jedinicu. Osnova i program gospodarenja izrađeni su na temelju Zakona o šumama i Pravilnika o uređivanju šuma. No, poštuju se i odredbe još nekih zakonskih akata i podakata, kao što su: Zakon o zaštiti prirode, Zakon o zaštiti okoliša, Zakon o šumskom reprodukcijском materijalu, Zakon o lovstvu, Zakon o zaštiti od požara, Zakon o vodama, Zakon o cestama, Zakon o prostornom uređenju i gradnji, Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina, Zakon o održivom gospodarenju otpadom te Pravilnik o doznaci stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu, Pravilnik o zaštiti šuma od požara, Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama i Pravilnik o sakupljanju samoniklih biljaka te Uredba o ekološkoj mreži. Naravno, gospodarska osnova usklađena je s propisima Šumsko gospodarske osnove područja Republike Hrvatske. Sve rečeno dobro je poznato šumarskim stručnjacima, posebice onima iz odjela za uređivanje šuma koji pripremaju i izrađuju osnove gospodarenja, no dobro je podsjetiti se i pomoći neupućenima shvatiti da je drvo kao sirovina za daljnju preradu, samo jedan od proizvoda šume. Upravo dokumenti na koje se oslanja izrada osnova gospodarenja, ukazuju na zadaću šume i njenu općekorsnu funkciju te naknade za nju, koja je većini građana sporna, ponajprije iz neznanja. No, poticaj za pisanje bilo kojega, pa i ovoga podsjetnika-uvoda i pitanja postavljenog u naslovu, uvijek su neki događaji koji nas iz našeg okruženja trenutačno okupiraju.

Već nekoliko godina sukladno Zakonu o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine, vraćaju se određene površine šuma bivšim vlasnicima - u pojedinim slučajevima radi se i o povećim površinama. Prema Pravilniku o uređivanju šuma, kada dođe do promjene vlasničkih odnosa uzrokovanih povratom imovine na temelju posebnog Zakona i kada se radi o povratu šumske površine veće od 100 ha, potrebno je izraditi izvanrednu reviziju osnove gospodarnja. To rade Hrvatske šume d.o.o., kojima je povjereno gospodarenje šumama u vlasništvu države, a odobrava resorno ministarstvo putem stručnog povjerenstva. Očekuje se da to rade i „novi-stari“ vlasnici šuma, jer Zakon o šumama vrijedi za sve vlasnike šuma. Odjeli za uređivanje šuma Hrvatskih šuma d.o.o. novim-starim vlasnicima šuma nude izradu osnova

gospodarenja, kažu uglavnom neuspješno. Pretpostavljamo da te programe za njih rade neke druge licencirane šumarske tvrtke. Nije za vjerovati, ali kažu da ima čak primjera da se gospodarenje povjerava pilanaru! Dakle, već znano „haračenje“ u privatnim šumama izgleda nastavlja se, samo sada na nešto većim površinama. Prema tomu, sječe se nemilice i očito to netko odobrava ili zatvara oči pred time. Ne želimo nikoga optuživati, jer nismo inspektori, nego samo na temelju indicija upozoravamo resorno ministarstvo da poduzme odgovarajuće mjere, posebice Komoru inženjera šumarstva i drvne tehnologije da zaštiti žig ovlaštenog inženjera od eventualnog profaniranja.

Inače, interesantno bi bilo znati na koji način i gdje završava ta drvena sirovina iz privatnih šuma i u kojoj fazi obrade. Za drvenu sirovinu Hrvatskih šuma d.o.o. znamo da se većina „raspoređuje“ kupcima po netržišnim cijenama, iako već male količine koje se prodaju po tržišnom načelu putem javnog nadmetanja, pokazuju osjetnu razliku u prihodu, no napravljene promjene u prodajnoj politici državnih šuma tek su na tragu željenih i realnijih prihoda. Država-vlasnik gubi, a pune se privatni džepovi drvoprerađivača s opravdanjem očuvanja radnih mjesta. Vijesti u dnevnome tisku o povećanju cijena drvne sirovine samo je nova administrativna, a ne tržišna mjera.

Prije nekoliko dana gledamo na HTV preradu drva u Petrinji i prvi zaključak je „sada su na redu Hrvatske šume d.o.o.“ koje trebaju osigurati drvenu sirovinu, kao što se to tražilo za sličnu proizvodnju u Vukovaru, naravno „po povoljnim cijenama“. A koja je to finalna proizvodnja? Parket, koji poštujući racionalno korištenje drvne sirovine zapravo predstavlja proizvod pilanske dorade i najnižeg stupnja finalne obrade drva. Furnir je pak poluproizvod-sirovina za daljnju obradu drva. Prave finalizacije tu nigdje nema, a upravo ona osigurava stvaranje dodane vrijednosti i nova radna mjesta, koja mi našom netržišnom politikom izvozimo umjesto drvnih proizvoda visoke finaliziranosti. Nije potrebno reći da finalizacija onda potiče prateću industriju (okovi, ljepila, lakovi i sl.) i stručno osposobljavanje i zapošljavanje, kako proizvodnih radnika, tako i inženjera drvne tehnologije. Zbog čega je to tako teško shvatiti?

Uredništvo